

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 " — "
Negyedévre . . . 1 " 50 "
Lelkeseknek, tanítóknak, ki-
sebb fizetési hivatalnokoknak
és tanulóknak negyedévre 1 frt.

Egyes szám ára 12 kr.

KORUNK

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KATHOLIKUS HETILAP
MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Szerkesztő-ég és kiadó-
hivatal:

BUDAPEST,

VIII, Mária-utca 30.
hova a lap szellemi részét il-
lető levelek, valamint az elő-
fizetési pénzek küldendők

Kéziratok nem küldetnek vissza

Felelős szerkesztő: Kador Sándor.

A FÉNYÜZÉS.

Tagadhatlan tény, hogy korunk egyik legfőbb hibái közt a fényüzést találjuk. Tudósok, bölcsészek, államférfiak és nemzetgazdák akár hány-szor szólaltak már fel. E sarkalatos hiba, bűn következményeit úgy szavakkal, mint számokkal vezették le, bizonyították be.

A fényezés ellen a történelem első lapjain majdnem találunk már küzdelmet, de főképp a római császárság korában mozdítottak meg minden követ, hogy a mindinkább terjedő fényezés elharapodzásának elejét vegyék.

Hogy azonban az mindennek dacára valóságos szörnyeteggé fejlődött, mely kezdetben csak egyeseket, míg később magát a birodalmat kívánta áldozatául, arról ők nem tehetek.

A tizenötödik és tizenhatodik században a fényezés kérdése ismét szörnyegre került, ez az akkori államférfiaknak, bölcsészeknek már a római birodalom sorsa szolgálhatott például, és így, hogy ugymondjuk majdnem lehetlenné vált, ama axiómáknál fogva, mely szerint „hatás, ellenhatás“, természetellenes pazarlás, természetellenes szigort szűl, az egyik szélsőségből a másikba ne essenek.

Az élvágy, mely korunk anyagi nézetéből a pogányságot megközelítő nézetek és elvekből származik, főalkatrésze az ember bűnös természetének.

Az élvágnál veszélyesebb bünt alig ismerünk, veszélyességének okai pedig, hogy oly rendkívüli szívósággal bír és következetességgel küzd kielégíthetése érdekében, hogy méltán nem csupán csodálkozhatunk, hanem elrémülhetünk fölötte.

Ha az igazért, a tulajdonképeni rendeltetéseért küzdene oly hévvel és kitartással az emberiség; ha csak az élvhajhászok nagy számához képest az emberek tízedrészének szívében bírnának gyökerét verni a közjólét vagy honnak, a művészetnek is, — mily más alakot öltene a világ!!

De hiszen ma nap nincsenek luculusi lakomák, a lovak nem arany, csupán aczél patkóval patkolvák, szóval a fényezés nem nyilvánul ama irányban és mérvben, a mint azt a régieknél találjuk?!

Sokkal veszélyesebb, károsabb azonban ama fényezés, élvhajhászok mely a jelent uralja. A fényezés most nem milliókat, érő fényes öltönyökben, százezrekre menő lakomákban nyilvánul, hanem a gondolkozás módjában.

A gondolkozásmód, a nézetek vannak megmételtyezve, a helyes irányról elterelve; a valódi rendeltetés helyett a testi és lelki erőket egyformán pusztító élvek hajhászásában rejlik ma a fényezés.

Az élvhajhászattal együtt jár a nyereszkedési vágy, melynek természetes következménye az eszménynek lassankinti kivészése.

Lehetetlen, hogy egy önzésteljes szenvedély uralma alatt, mely csupán élvekben és számításokban leli végcélját, ki ne pusztuljon, vagy legalább is érzékeny veszteséget ne szenvedjen minden magasztos, minden nemes gondolat. A midőn a társadalom csupán üzletekért, léha, olcsó multságokért és csak külső fényért tud lelkesülni, lehetetlen, hogy annak szívében nemes érzelmek, melyek bizonyos eszményhez fűződnek, helyet foglalhassanak.

Habár ez isteni adomány, az eszmény soha sem fog teljesen kihalni az emberi szívből, de annak elhidegítése beállhat, sőt mondjuk ki, már is beállt, a napi események legalább azt bizonyítják.

Ha korunk statisztikai adatait pontos figyelemmel kísérjük, a házasságok rendkívüli csökkenésénél is már megtalálhatjuk e számok és a fényezés terjedése közti szoros összefüggést.

De vegyünk bármely napról bármily hírlapot kezünkbe, vajjon az öngyilkosok száma nem e ugyanezt bizonyítják?

Bárhova tekintünk, mindenütt az anyagi érdek és az azutáni vágy kielégíthetési küzdelme és megejtése tárul elénk.

A fényezés, élv-vágy minden nemesnek, nagynak bukását vonja maga után.

A vallástalanság, erköcstelenség és szóval a jelen sarkalatos hibái mind az anyag utáni hajszából származnak.

Mig a római császárság korában

a fényezés Lucullus és Nero, Commodus és Heliogabalus neveivel forrt össze; századunkban a korszellem változását szem előtt tartva, már nem csupán a felső, hanem a közép sőt legalantosabb osztályokban is általánossá lön, legtöbbször a család fönn-tartására szükséges vagyonnak vagy jövedelemnek sajnos rovására.

Hány milliót költ a szegény nép a szesz italokra, ocsmány multságokra, hány munkanap vész kárba mindezt a statisztika legkérhetlenebben bizonyítja számokkal.

Mig az ókorban csupán a dúsgazdag üzött fényt, s a példa nem hatott oly mélyen, mint most; mivel a patri-ciussal egy sorba állni vagy éppen tultenni akarni senkinek sem jutott eszébe.

És napjainkban? épp eme vágy kapott rendkívül lábra. Az alsó a középet, ez a felsőt igyekszik külsőleg elhomályosítani.

Ez örült versengés az, mely valóban vesztének rohan, melynek határt szabni az emberiség legnagyobb te-kintélye sem tud; ez örült versengés az, melylyel büntetni látszik a Mindenható a tőle elpártolt, az Őt és parancsait elhanyagoló emberiséget; ez ama romláshoz vezető ut, melytől távol tartson mindenkit a Teremtő. j. s.

A költészet művészetéről.

Irta: Aschenbrenner József.

„A művészet a szó tulajdonképi értelmében nem más, mint az ember bizonyos sajátságának meggyökeredzett tökélye.“

Greguss.

A muza által ihletett költő hivatása szent, a mennyiben élte, hivatása felülemelkedik az ócska mindennapiasságon! hatalmas lelke élénk képzelete tu-emelik őt a föld rögein. Ő eszményi világába merülve az emberiség legnemessebb eszméit és érzelmeit mindentátható képzelmével, mindent magába olvasztó hevével hirdeti, hogy így egyrészt mint nemtő, tanító, vezér, másrészt pedig mint tanácsadó és vigasztaló állhasson az emberiség fölött. Mindenesetre nem kis feladat, melynek, hogy a költő megfelelhessen, és hogy fenkölt eszméi egy láng-lelkű költő szavai gyanánt tünjenek fel — arra születni kell, mint már a közmondás is tartja: „A költő nem lesz, hanem születik!“ . . Igen a költőnek születnie kell, és már léte első pillanatától természetébe, vérébe kell oltva lennie mindazon nemes érzelmeknek, mindazon magasztos eszméknek, melyek később talán

kihatnak egy egész nemzet sorsára, és irányadóul fognak szolgálni a jövőre nézve. . . Az igazi költőnek nagy hatalom van kezébe letéve, mert egyetlen szavával forrongásba hozhat egy egész nemzetet; bátorságot, kitartást, állhatatosságot önthet a szívekbe; lelkesedést támaszthat a legridegebb kebelben is. És kérdem honnan e varázserő, honnan e hatalom, melynek oly ellenálthatatlannul engedelmeskedünk? Vajjon a pusztá, hideg szavakban van-e a varázs, a delej, mely szívünket, egész lényünket átvillanyozza és fölmelegíti? avagy talán a nagyszerű eszmékben van-e a buveró? . . Bizonyára nem! mert azon érzelmdus hangulat, mely a hivatott, az ihletett költő művén áthúzódik, mely az ember lelkén olyannyira uralkodik, a költő művét pedig mintegy megeleveníti, azon édes szavak, melyek mézként csorognak le ajkairól, és melyek majd csöndes békével töltik el lelkünket, majd meg felhábortatják azt, mint egy tengert, — mindezeket a költő a muzsától nyeri, és erre őt egyedül azon ihlettség képesíti, melynek neve másképp: művészet! . . .

A művészet az, a mi a költőt a helyes utra vezérli, a mi győzedelmes báberkoszorút fon homloka köré, és nevét halhatatlanná teszi; a művészet az, a mi izlésének megadja ama utólérhetetlen báj, a mi műveit örök szépséggel ruházza fel; és ismét csak a művészet az, a mi érzékeit olyannyira finomakká, phantáziáját olyannyira élénkévé varázsolja, szívét oly nagy fogékonyságra és érzékenységre képesíti! . . .

A költő tehát művész, mert a költészet főjellemezője épen a gondolatok és eszmék művészi alkalmazásában áll. Dacára annak, hogy a költészet termékei felmutatásában sosem jelentkezik valami nagyszerű, elragadó külső alakban, mint a művészet egyéb ágai: a festészet, szobrászat, — mégis a művészet nagyszerűsége e téren bizonyul be leginkább.

A költészetben ugyanis a művész, ha ugyanaz, aminek lennie kell, a tüneményeknek még egy másik világát is hordozza magában. És ezen a művészre nézve alanyi kör őt egy eszményi világba ragadja; az ő belseje élethű világa,

tükre egy láthatatlan világnak; az ő örömei és bájai mint egy lenyomatnak kedélyének változókonny indulataiban, és szívének különböző érzelmei úgy tükröződnek vissza, mint csöndes éjjelen a tiszta folyó fenekén a csillagos égbolt. A költészetben a betűk avagy a hangok nem egyszerűen rideg jelei mások érzelmeinek, hanem egyszersmind hatalmas befolyást gyakorolnak közvetlenül szívünkre is. A művészkedély világának tüneményei biztos erővel ragadják meg a mi kedélyünket is, és azt oly hullámzásba hozzák, mint a milyenből származtak. Érzékfeletti dolgok által keltett kedélyi megindulások, s azoknak képzetei felbonthatlan viszonyban állanak egymással, tehát a költészet által bennünk keltett érzetek folytán, elménkben szükségképpen támad azon érzékfeletti szépnek szemlélete, mely azzal, mely a művész előtt lebegett tökéletesen azonos. A költészet tehát mindig teljesíti a szépművészetek lényeges feladatát és pedig sokkal nagyobb biztonsággal és határozottsággal, mint a többiek . . .

De még többet mondunk. Sok tekintetben a költészet oly előnnyel bír, mely a többi művészetek közül egyedül neki sajátja. Ezt sejteti a költő, midőn mondja: „Szobrász életet ad, költő meg szellemet alkot!“ De ezzel még korán sincs minden kimondva. A mit a szobrászat csak tökéletlenül, a mit a festőművészet már tökéletesen de még mindig tökéletlenül egyáltalában a mit a képzőművészetek hasztalan fáradsággal visszaadni, azt a költészet a legnagyobb fokban rejti magában. A szív, a lélek, a szellem szíval a belső élet egész világa változó érzelmeivel együtt azok, melyeket csak a költészet tud tökéletesen kifejezni. A szobrász is lehelhet ugyan szellemet a hideg márvány-kőbe, de abban a kedélyvilágnak, a szívérzelemnek csak egy mozzanatát képes előtűntetni; képes a haragot, a kétségbeesést, az örömet kifejezni, de a szemek csukvák, és az alak legyen bár plastikailag még oly kidomborodott szépség is — szívünket vagy hidegen hagyja, vagy csak egy érzelemben ringatja. A festészet már több szellemet karolhat fel; itt

már a szemek is beszélnek, a szívérzelem tökéletesebben olvasható le az arczokról; az ember már nemcsak alakokat és színeket lát, hanem már beszélni is hall. A busongó szeretet, a fájdalom, a megrémülés, a bámulat, a boszuság kifejezéseit is észreveszi; lelke előtt feltárulnak az érzelmeik, lelkihangulat és jellemvonások képei. Szóval mintegy lelki szemünk előtt áll azon egész esemény, melyből a festő csak egy mozzanatot rajzolhatott le, s ezt is csak azon oldalról, a mely, mint a látható tárgy, a szem előtt jelentkezik. De mi ez mind a költészetben feltalálható érzelmeinek egy egész tengeréhez képest? Mi a többi művészet is a költészet művészetéhez képest, midőn jel költő: legkiválóbbat a szót használja! Festészet, szobrászat, zene, ének, egy sem olyan tökéletes, mint épen a költészet művészet. A költészet már nem csupán a tárgyilagossági emberi életből, hanem a szépművészet czéljához képest, az összes külvilágból is vesz fel tüneményeket, és azokkal még az alanyi, benső kedélyéletet is összekapcsolja. Köre tehát tekintve a többi, alakilag szép művészeteket, sokkal tágasabb. A mit a lélek maga is csak tökéletlenül fog fel, a miről csak homályos sejtelemmel bír, annak nyilvánítására minden cselekmény és alak elégtelen. Egyedül csak a költészetben tükröződnek vissza tisztán a láthatatlan világ alakjai; csak a mindennapiasság körén tullelmedett kedély megindulásában nyilatkozik hiven, élénken és érthetően az érzékfeletti létnek jósága, fensége és szépsége. És ha az ily kedély érzelmeit, a szív bánatát és örömét, fájdalmát és vágyát, melytől át van hatva, dallam és rythmusba önti: akkor hangzanak vissza mások lelkeiben is ugyanazon érzelmeik, akkor jutnak azok is élénkebb sejtelmére és tisztább felfogására, mit emberi szemnek látható alakban látni nem adatott, mit maga az emberi szó kifejezni nem képes, mi egyedül a költészet művészetének sajátja . . .

A költészet ezenfelül ábrázolásának még festői szemléletősége is kölcsönözhet. Nem fest ugyan vonalokkal vagy színekkel, hanem a szavak összekapcsolásával. Vázlati, festményei élénksége és

A „KORUNK TÁRCZÁJA“.

Dizalman.

*Meddő élet! — bántja lelkem
A léhák beszéde:
Hogy a magyar szebb jövőnek
Nem néz már elébe;
Régi hősi dicsőségnek
Se hire, se hamva,
Hej mert ősi vitésségünk
Lángja ki van halva!*

*Egyre véss a szabadságnak
Tündöklése, fénye,
Mintha csak a rideg lelkek
Homályától felne.
Lépten-nyomon panaszos hang
Üldözi az embert:
Hej minket a jó Isten is
Megbüntetett, megvert.*

*Nem ér hozzám a csüggedés
Földre sújtó árnya
Megtépdessett dicsőségnek
Majd kinő még szárnya;*

*Reményvesztett magyar szívben
Meghal minden bánat:
Nagyratermett, vitész népe
Lessz még e hazának.*

LÉVAY MIHÁLY.

Szerkesztői látogatás.

— A „Korunk“ eredeti tárczája. —

Az est langyos lehe üdítőn hatol be ablakomon és felriaszt merengésemből. Íróasztalom előtt ülök, a „Korunk“ főkönyve előtt. Elméláztam, elgyörnyörködtem a fényes névsoron, melyet félve őrzök a vastag könyvben, megvallom, hogy azon gondolkodtam, hogy mint volna az lehetséges, hogy olvasóim mindegyikével beszéljek, mindegyiknél tiszteletemet tehetném, elmondjam mind azt mi szívemen fekszik. — Lehetetlenség! Még ha legalább telephon összeköttetés volna köztünk! Irni minden olvasóhoz, nincs idő. Ah! Kitaláltam, szölk önközött épp úgy mintha visitbe jönnék. Így lesz ez legpraktikusabb, minek után mindegyik félre olesóbb és kényelmesebb. Én megtakarítom az utiköltséget, önök a talán nagyon is rossz időben jött vendégtől vannak felmentve.

Az egyedüli rossz a dologban az, hogy

ki vagyok annak téve, hogy a kedves olvasóm, illetőleg házigazdám nem hallgat meg engem.

De ne trétáljunk, tessék csak rágyújtani a pipára vagy szivarra, azután hűségesen engem meghallgatni.

Ugy, ni — „Mindenekelőtt bocsánatot kérek, hogy alkalmatlankodni bátorkodtam, hanem lapom ügyében kénytelen vagyok.“

— Kérem, örvendek, legalább van alkalmunk magunkat kidiskurálni. Jön öt percnyi köz, melyet az idő, termés, vidék megbeszélésére szánni szokás.

— Tehát újra megtetszett indítani a lapot? Van kilátás reá, hogy megéljen most?

— Igen, ami a kilátást illeti, hát meg volna, csak hogy a kilátáshoz egyelőre elég volna egy jó távcső. Sokan azt hiszik, hogy egy kath. lapnak kiadása valami nagyon könnyű dolog, mivel annak van a legintelligensőbb olvasó közönsége, és így lehetetlenség, hogy az ne virágozzék mihamarább, pedig a kath. iradalom, különösen a sajtó a legnagyobb nyomorral kénytelen küzdeni. Az egyetlen és veterán napilap a „Magyar Állam“ mostanában sem dicsekedhetik sok előfizetővel, alig hisszük,

világosságra nézve semmiben sem állanak a plastikai művészet termékei mögött; sőt még azonfelül oly vonásokat és árnyalatokat is tartalmazhatnak, melyeket híven visszatükrözni a festészet épen nem képes. A költészet ellenben képes a legkevésbé ecsetelhető jelenségeket is festőileg ábrázolni. Legelőbb is tehát a költészet bír azon hatalommal, hogy a művészetet is céljának alávesse. Az érzeteket és benyomásokat, a belső kedélyvilágot, az érzelmeket és hangulatokat, melyeket az érzékfeletti szépné szemlélete fakaszt szívünkben. Amint ez lelkünk előtt teljes fényben áll, sem a festő, sem a drámaíró vagy szobrász közvetlenül nem közli velünk: a költő azonban mindezzel meg nem elégedve, a szellemi szépet is láttatja, a mint ez saját kedélyében visszatükröződik. A tulajdonképeni eszközt a szó képezi, a nyelv, a szó az, a mi a költészetet művészetté és a művészetek koronájává teszi. A nyelv az, mi a költőt arra képesíti, hogy mások lelkében is tetszésszerű képzeteket ébreszthessen és bármely tüneménynek ismeretét vele, közölhesse. A szó őt arra képesíti, hogy az érzékfeletti tárgyakat a legnagyobb könnyűséggel tarthassa össze, és a látható tárgyak tökéletlenségét és hiányaiban a szellemi világ elmentett jelességeit tehesse szemléltetővé.

Mit tehet ellenben a festészet, hogy csak némileg is csak megközelítse a hatást, melyet a költő egy mesteri leírással előidézhet? Így a költészetnek hatalmában áll, hogy a legmagasabb tornyokat, a legszédítőbb magasságokat híven a természetnek megfelelőleg leírassa, melyek a festményen még csak árnyékát sem keltik föl azon ijedés vagy szédülésnek, melyet a természetben előidéznek. Már pedig a tökéletes felfogáshoz megkivántató tulajdonok között több olyan is van, melyeket szemünkkel észre nem vehetünk mint: hallás, szaglás stb., s melyeket valósággal kifejezni csak egyedül a költészet művészete képes. Szemléltetővé teszi a szünet nélkül hullámzó életet, a kül- és belvilágot, az érzékfeletti és megérteti velünk az eseményeket! A költészet hatásköre tehát sokkal terjedelmesebb, mint a többi mű-

vészeté, a költészet önmagában befejezett művészet! . . .

Mint már mondtuk a költészet eszköze a szó, a beszéd. Azonban a gondolatoknak ama művészi csoportosítása mindenkor megfeszíthetetlen talány marad, az előtt, ki talán azon meggyőződésben van, hogy egyedül a szép eszmék gyönyörű körüli ása, a szép alak és az erre való képesség teszi a költőt művészzé! Ezt egyenesen tagadjuk, mert tegye bár a költő műveit nagy eszmék hordozóivá, tüntesse fel azokat a lehető legvonzóbb alakban, de ha mindamellett nélküli ama csint, ama belső tüzet, a mit érzelmeknek nevezünk — műve nem egyéb kontár munkánál, mely korántsem nevezhető művészetnek. . . .

A költészet művészi volta tehát egyedül a költő alanyiságától függ. Igaz ugyan, hogy eme művészet költő megjelenésében a legegyszerűbb, de épen e körülmény emeli a költészetet a többi művészet fölé. A költészet művészete egyszerűségében is nagyszerű és bizonyítéka annak, hogy az, ki teremtő tehetséggel van magáldva a művelt ember legszebb kincsét vagyis vágját tiszta, szellemi gyönyörök után, melyeket a természet nagy, alkotójának művei mellett, az ember teremtő képessége nyújthat: táplálhatja és tökéletesen kielégíteni képes. Már pedig az olyan terméke az emberi észnek, mely ily nagy hatást előidézni képes, mely ily nagy befolyással van az ember érzületére és kedélyére, teljes jogosultsággal nevezhető művészetnek, a művészetek koronájának! A költő lelke áthat mindenben, őt nem akadályozhatja semmi, neki mérhetlen birtoka a gondolat, mint azt a költő is mondja:

„Tér-és időnek rajtam nincs uralma,
Nem ismerem határt s korlátokat.

.....
Mit rejt az ég s a föld tágas határa
Mi a természet keblén kél s terem,
Mindenhátó parancs-szava kitarja!”

(Schiller.)

hogy néha rá nem fizet. A többiekkel épp így áll a dolog.

— De hát miért ez?

— Azért mivel a katolikus olvasó közönség előbb nem volt egyáltalán ovatos és előfizetett mindenre mi a katolikus nevet viselte, ma pedig ott állunk, hogy a sok csalódás után, bizalmatlanul nyúl úgy az újsághoz, mint könyvhöz, mivel félnek a csalódástól és csalattatástól.

Mayer Arno, Singer-féle lapok pedig teljesen tönkre tették a kath. sajtó viszonyokat.

Keserű tapasztalat volt az bizony, midőn a „Korunk“-at minden bucsuszó nélkül olvasóinktól be kellett szüntetnünk. Nem volt senki sem ki segélyére állt volna, az ellenség rágalmai következtében a lap hitelét veszíté és olvasóim nem kaphattak több lapot.

Most a midőn ujjal megkezdtem a lap kiadását, tettem ama reményben, mivel egyedül állok, mint szépirodalmi katolikus lap és olvasmány nélkül maradtak sokan. Megszűnt a „Katholikus Hetilap“, „Magyar katolikus“, „Remény“, „Család és Iskola“ melyet Főtiszt. Dr. Wolafka Nándor ország szerte ismert tudóssal volt szerencsém mult évben

szerkeszthetni, és végül most a „Hazánk“ mely csakugyan reményekre jogosultam, szintén keserű tapasztalatok mellett volt kénytelen befejezni pályafutását.

Hát bizony szomorú dolog ez Magyarországon, a kath. országban, hogy különösen a kath. lapoknak nincsen biztos talajuk. Németországban kétszáz-on felül áll a katolikus lapok száma míg minálunk még negyedrésze sincs meg.

— De mire való is az a sok újság? Haszontalan dolog az!

— Ezt már sokszor hallottam, sőt olyanok szájáról is kiktől ezen eltenvetést nem vártam.

Nemde, hányszor hallottak panaszkodni a liberális, corumpált sajtóról, arról a sajtóról, mely mézes mázos szavakban öltöztetett cikkekben a kath. egyház és tanai ellen áskálódnak, azokat nevetségessé teszik a kath. hívők szívéből és lelkéből a talán még megmaradt vallásos érzelmeket is kiölik, és a corruptiót napról napra növekedő számú áldozatokkal szaporítják.

Nem üres frázis az, mit mult számunk vezércikkében elmondtunk, hogy a katolicizmusnak ellenségei mindenütt és mindenben nyilvánulnak és feltalálhatók.

Voltair szépirodalmi dolgozatai többet

Az érzékek.

— Irta SZABÓ FERENCZ. —

(Vége.)

A látidegek, nemcsak a fénytüneményeket vezetik, mint ilyeneket az öntudathoz, hanem a villanyos, delejes vagy erőművi behatásokat is fénytelenekké alakítva hozzák tudomásunkra.

Ugyanez mondható egyéb érzékekről is. Pl. Ugyanez villanyfolyam, mely a látidegben fényérzetet gerjeszt, a fülben zugást, a bőrön meleg érzetet kelt; nyelvünkre alkalmazva sajátos ízt érzünk, a szaglászidegben pedig különös szagérzetet támaszt.

A napsugarak a szemben fényérzetet támasztanak, holott a bőrfelületen csupán melegítő hatásukat érezzük. A milyen különbözők érzékeink hivatása, épen oly eltérők ama körök is, melyekre hatásaik kiterjednek.

Mig ugyanis, a tapintatos érzék — mondja Helmholtz, biztos kezes, de szűk körre szorító, addig a szem a képzelet legmerészebb röptével versenyezve, megmérhetetlen távolokig képes hatolni.

S mindnyájunknak ama véleményben kell lennünk, hogy érzékeink, melyek az anyagi testek tulajdonságainak felismerhetőségére szolgálnak, nem bírnak ugyan a tökély legalkalmasabb fokával, — de különben is ilyen tökélyvel az anyagi világban nem is találkozunk.

De azt is megláthattuk, hogy érzékeink elégségesek legalább arra, — hogy kellő ki-művelés s tökélyesítés folytán általok a természet relytélyes háztartásába legalább ama határokig hatolhassunk, a mennyire ezt gyakorlati érdekeink megkívánják.

Igy Helmholtz, különösen a szemet nem tartja oly kifogástalan látni készülnék, melyen a legügyesebb látszerész bizonyos módosítandókat nem talál: annak berendezése azonban oly természetű, hogy tőle az emberi műveknek még legelőkeltebbjei is messze hátrább állanak. De épen ezen körülmény tanítja ismét nyilvánosan, hogy a háttérben egy különleges tevékenységnek kell léteznie, mely a látérezkeknek, valamint általában az egész szervezetnek életerejét képezi.

Mindezen itt elmondottak az emberi-érzékek korlátoltsága mellett tanuskodnak, s

ártottak az emberiség vallásos érzületének mint nyílt támadásai.

Igy nehogy azt higgyük, hogy ha nem is Voltair szellemű, de annak szellemében működő író annál több nincs, ki a katolikus vallás, de egyáltalán minden vallás ellen böven szórja ártatlannak látszó, de annál marróbb nyilatit.

De onkéntelenül is, a modern iskola, nevelés, társadalmi élet szülte eszmék által vezérelt írók is sokszor vétének vallás és erkölcs ellen.

Hozhatnánk kötetekre menő példákat, de kis figyelemre méltatva a jelen irodalmat, mindenki meg fogja azokat találni. Tehát mégis azt mondják, hogy nem kell katolikus lap!?

— Hát hiszen jó, ha van katolikus lap, de minek kezdenek olyanok katolikus lap-kiadáshoz, kiknek nincs hozzá való pénzük?

— Erre az ellenvetésre, illetőleg megjegyzésre egyszerűen azt felelem, azért, mivel nincsenek olyanok, kik anyagival bővelkedve, lapkiadásra szánják magukat.

Lapom első megjelenése alkalmával nyilvánosan hirdettem, hogy kész örömmel szerkesztjük ingyen a lapot, csak akadjon nagylelkű kiadója. De még ajánlat sem

együttal elvitázhatlanná teszik azon állítást, miszerint az ember tisztán értekeire támaszkodva, soha sem lett volna képes magának azon ismeretkört megszerezni, melyben őt mai napon találjuk.

Ezt annyival is inkább erősíthetjük, miután az állatok közt efféle fejlődés vagy ismeretkörnek még csak nyomaira sem akadunk; habár az állatvilágban nem hiányzanak fajok, melyek értekek dolgában az embert messze tulszárnyalják. De világosan kivehetjük, hogy van egy felsőbbrendű tevékenység, mely épen a fönebb tárgyalt kétes viszonyok közepett is utba igazít, s még maguk az érteki csalódások befolyása alatt is az igazságok nyomdokaira vezetni.

Carus imígy szól:

»Irrthum verlässt uns nie, doch führet ein höher Bedürfnis, Immer den strebenden Geist leise zur Wahrheit hin an.«

Azt tudjuk, hogy vannak belső és külső értekek s hogy eddigelé az utóbbiakról beszéltem, szükségtelenek tartom megmondani. De, hogy a belső értekekről is röviden szóljak, meg kell említenem, hogy vannak bizonyos állapotok, midőn pl. izlésünk romlott, mint rontott gyomornál; vagy a jegkisebb neszt óriási zajnak véljük, mint pl. a migraines betegeknel; vagy fülünkben zugást hallunk, ez többnyire fülgyulladásnál szokott lenni.

A szemnek is van néha sajátos betegsége, midőn a különböző színek között külsőséget nem találunk, pl. piros és fekete, sarga és zöld között.

E betegségtz színvakságnak, vagy Daltonismusnak is szokták nevezni, feltalálójától Dalton híres angol vegyészről.

Ilyen a lapok, eszkimók hóvaksága stb.

A belső érteki tünetnyekhez tartoznának a víziók, halluktiációk; de mivel időm nem engedí az ugys lélektanba vágó dolgokról szólanom, még röviden elfogók egyetmást mondani az álmokban felvett érteki benyomásokról.

Vannak, t. i. benyomások, melyek öntudatunkhoz ugyan elérnek, de a képzelet symbolicus képekké alakítja őket.

Ilyen jelenséget képez álmunkban az ugynevezett boszorkánynyomás, mely tulajdonképen a légző izmok görcsös állapota és a légzésnek abból származó elakadásából ered.

Néha a túlterhelt gyomor, a mely a rekeszizmot feltolja, miáltal a tüdőt összebb szorítja, okoz hasonló jelenségeket. Míg éber állapotunkban a légzésnek ily megakadályozását természetesen azonnal eredeti kutféjére visszük vissza; de álmunkban ily megfontolásra képesek nem vagyunk, hanem inkább az eszmetársulás törvényeinek megfelelőleg, a légzés elakadásának érteke, nyomásérteket s egyszersmind a nyomást gyakorló valamely tárgynak képzeletét szüli.

Azt álmódjuk tehát, hogy terhelt kócsi megy rajtunk keresztül, vagy valamely kísérteties alak támad szobáink menyezeten, s száll lassankint alább—alább mellünkre. — Gyakran ezek helyett, nagy remegés, ijedség fog el minket álmunkban, miután hasonló izgató körülmények szintén megakasztják a légzést. Ilyenkor azt álmódjuk, hogy rablók rohantak meg, futás által igyekszünk tőlük menekedni, ámde lábaink felmondják szolgálatukat és mi ott ragadunk, mintha gyökeret vertek volna lábaink, — kiabálni akarunk tehát, de nagy rémülésénkre egyetlen hangot sem vagyunk képesek szájunkon kibocsátani, ugy sokára aztán természetesen hiába való erőlködés után a légző izmokat elzsiszbasztó görcs megszűnik, s mi csaknem mindenkor nagy kiáltással ébredünk fel.

Hasonló módon lehet az álmában bizonyosan mindenki által érzett leesést a magasból megfejteti. Ez leginkább elalváskor szokott előfordulni, s onnan ered, hogy az elalvás alatt lassankint elzsiszbadó izmok valami rögtön támadó inger következtében összehuzódnak s így a test összerándulását okozzák.

A kis virágáros leány.

Karcolat.

A leáldozó nap bucsusugarait hinti a szöke Duna sima víztükrére, olykor olykor felüti fejét a vízből egy-egy halacska, hogy a víz felett repdeső legyecskét elkapja. A Duna partja lassankint megtelik különböző rangu és nemű közönséggel; mindenki élvezni óhajtja a kellemes májusi alkonyat gyönyöreit. Ifju és vén egyaránt gyönyörrel szemléli a hegyek mögött aláhonyatló nap

jött reá. Vagy talán azt hiszik sokan, hogy oly bőven subventionáltatnak a kath. lapok! Csak előfizetés jönne mindentünnét, honnét jöhetne, meg lennének elégedve.

Lapot annak kell kiadni és szerkeszteni, a ki hozzá hivatást érez magában, és én épp azért, mint világi, különösen világiak számára óhajtók kath. szellemű lapot nyújtani, oly olvasmányt, mely által a vallásos érteket megteremteni, azt szilárdítani, szándékozom.

Azért vállalkoztam tehát most ujalag kiadni a lapot, hogy részint kötelezettségemnek eleget tegyek, másrészt azért, hogy a sokszoros hiányt betöltsen.

Nem mulatság, sem időtöltés, még kevésbé haszonlesésből adom ki a lapot, melynek budgétját ezennel be is fogom mutatni.

Mulatság vagy időtöltésből nem szerkesztem a lapot azért, mivel polgári állásomnak mint hivatalnok ha megfelelek, már egy emberre való munkám akad elég, sem haszonlesésből, mivel egy számnak kiállítására elküldése ug, hogy mindent magam kezelek, épp 45 frtba kerül, mely összeget 52-szer véve csinos összeget találunk, t. i. 2240 frtot. Hány előfizető kell, hogy ezen összeg kijöjjön, ha 4 frtjával vesszük az előfizetéseket, mivel a 6 frtos édes kevés,

— épp 600. Mily csekély összegnek látszik ez, pedig, hogy mily nagy az mégis, csak az tudja, ki naponta reszkető szívvel várja a postás csemetését.

Legyünk tehát őszinték, bizalmas beszélgetésünk ha már ilyesmire tévedt, elmondom, mi szívemen fekszik, remélem, meghallgatják szívesen.

Hogy ezélnk elérhessük, és lapunknak egyszer s mindenkorra, ne egy-két évre jövőt biztosítsunk, nem csak a kiadónak és szerkesztőnek kell fáradsnia, a munka és cél legyen közös.

Önöknek kedves olvasóim épp ug lelkükön kell viselni a lap ügyét, mint nekem.

Amig én csekély szabad nappali időmet az éjjel megtoldom és dolgozom, magamat tulzás nélkül legyen mondva sanyargatom, addig önöknek nem marad egyéb hátra, mint ha a lapot megtartani szándékoznak, az előfizetést beküldeni és a lapot ismerőseiknek ajánlani. Lelkes ajánlás által kis fáradsággal sokat lehet elérni, velem történt meg, hogy egy izben bizonyos célra 30, 50 krjával 63 frtot gyűjtöttem egy hét alatt.

Egy kis jóakarattal mellett látom, hogy szépen megy az. Vannak jó barátaink, kik egy faluból tudnak két-három előfizetőt

által nyújtott kedves látványt; vidám csevegés üti meg füleinket mindenfelől.

Selyemruhás hölgyek és monoklis dandy-k lejtenek el mellettünk. Ez utóbbiak hangos kacaj között fixirozva a mellettök elmenőket s majd mindenkire szörva elméskedő megjegyzéseiket. — Komoly öreg urak fontos beszélgetésbe merülve, kimért lassu léptekkel végzik esti sétájokat, csodálkozásukat olykor egy-egy hangos „Ecce-vel nyilvánítva; megvetik meghányják bölcs elmével a politica napi kérdéseit, nem mulasztva el a kormányval való elégtelenségöknek keserves kifakadásokban kifejezést adni.

Gondos mamák serdülő leányaikkal szintén megteszik megszokott esti promenadejokat, okos szavakban szívökre kötve kedves leányaiknak élettapasztalataikból merített tanácsaikat. Sőt még a vidéki város egyszerű kézmivese is a munkában kifradva örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy a tavasz kelleméit élvezhesse.

Az élvezni akarók sűrű csoportokban hullámszának föl s alá a Dunaparti csinos sétányon, mindenki a maga módja szerint szórakoztatja magát!...

A sétálók csoportjai közül megszólal egy gyenge gyermekhang félig sirba félig esedezve: „Vegyenek gyöngyvirágot! — A hang után indulunk s ime ott áll előttünk egy szende, halvány arcú kis leány. Szegényesen, de tisztán van öltözve; szöke haja gondosan rendbeszedve, lábain kis kopott félczipő; bal karján kis kosarat tart, telve májusi gyöngyvirággal. A lányka lehet körülbelül 9—10 éves. Halvány arcza mély szomorúságot árul el, gyönyörű kék szemei oly szánalom gerjesztőleg tekintenek a sétáló urak arczába, egy-egy csillogó könyecsepp vehető észre piczi szempilláin, midőn reszkető ajkai e szavakra nyilnak: „Tessék virágot venni!“

A büszke uracsok mosolyogva haladnak el mellette, a kis virágáros leány oly szomoruan tekint utánuk. Nagyuri dámák közelednek feléje, büszke magatartással s vidám társalgásba merülve az őket kísérő uracsokkal; a szegényleányka telve reménnyel előjök siet,

teremteni. Mennyire le volnék kötelezve, ha kedves olvasóim olyan ismerőseik címét velem levelező lapon közölni sziveskednének, kiknél csak valószínű, hogy lapunkat megtartják.

Mi megteszünk mindent, hogy lapunk néhány forinttal olcsóbb legyen, bejártunk minden nyomdát a fővárosban, míg olcsóbb nyomdát találtunk, mely azonkívül pontosabb és jobban dolgozik. Az előfizetési pénzeket csak kezeljük és így az a fökötelességünk, hogy azt minél jobbra használva, egyszersmind kiméljük is.

Egy kis lelkesedés, egyszerűzet az, mit önöktől kérek, nem magam, hanem az ügy számára. Vonuljunk a zászló alá bizalmasan, védjük és óvjuk annak értekeit közös erővel.

Két, három számgig csak érteni akarunk a bizalmatlanságot, hisz annak kifejezést is adtak néhányan a czimszalagon, melyen lapunkat visszaküldték, de az ötödik szám megküldése és megtartása után valóban elvárhatjuk, hogy ama egyes személytől valóban csekély összeget, mely azonban százakkal sokszorozva, nagy summát tesz ki, a hét folyamán beküldeni sziveskednek.

Alá'sszolgájuk!

KADOR SÁNDOR.

szépen meghajtva magát a delnök előtt s feléjük nyújtja a gyöngyvirág-bokrétát félénken suttogva: „Tessék gyöngyvirágot venni!”

A hölgyek baloldalán haladó uracs félretolja a kis alkalmatlankodót a leánya pilláira két csillogó könyecsepp szökik, kebléből nehéz sóhaj emelkedik fel és siró hangon rebegi: „Oh Istenkém! ma megint nem vihetek szegény anyámnak kenyeret! Oh édes Istenem! segíts rajtunk!” Egyszerű polgári leánya halad a sétányon anyjával, a kis virágárusleány ezeknek is felajánlja virágjait, s a szelid-arcú leánynak megtetszik a hófehér gyöngyvirág, fehér kezét a bokrétát után nyújtja a szép csengő hangon kérdi a remegő leánytól: „Hogy adod kicsi?”

A leánya arcán gyöngye pir fut végig, lesüti szemét s halk hangon ekképp válaszol:

— Csak két krajczár, kisasszony!

Hiszen ez nagyon olcsó, mama — mondja a leány — vegyünk néhány bokrétát, nagyon szeretem a gyöngyvirágot.

A kis virágárus leány szive örömmel telik el, szívében hálát rebeg a Mindenhatónak. A virágárát illedelmesen megköszöni s a vevők tovább haladnak. — Gondosan kendője csücskébe rejti a kapott aprópénzt ajkai örvendetes mosolyra fakadnak, előre látja, mily örömet szerzend édes anyjának, ha majd saját keresményéből estére kevés kenyerkét hozhat.

A nap eközben már leáldozott lágy esti szellő ringatja a sétány fáinak zöld lombjait, melyek lágyan suttogva összebujnak, mintegy elpanaszolni óhajtván egymásnak keserveiket s elmondani örömeiket. A nagy Duna hajjai fölkerednek a folyamból s hullámozva sietnek a partok felé, a honnan hangos loccsanással ütődnek vissza. — A virágárus leány tovább kínálja virágait, de csak kevés vevője akad. Már-már hazafelé ballag, midőn egy komolyarcú, középkorú férfi jön vele szembe. Esdő hangon kínálja neki is bokrétáját: „Tessék venni gyöngyvirágot.”

A komoly férfi arcza lassan szelid vonásokat tüntet fel, átveszi a bokrétát, nyugodtan megfogja a leányka sovány kezecskéjét s a közeli padhoz vezet s miután szeliden megczirogatá így szól hozzá:

— Hogy hínak, kis leányom, s kinek a leánya vagy. — Mond meg piczikém.

A leánykában a férfi szelid vonásai bizalmat gerjesztenek, rövid hallgatás után nyugodtan válaszol:

— Engem Tercsinek hínak, s anyám Borbás Teréz. Ő most beteg, s én virágot árulok, hogy szegény édes anyámnak estére kenyerkét vehessek!

Eszavaknál a leányka szeméi könnyekkel telnek meg, tovább nem szólhat. A derék férfi vigasztalja a kis siró gyermeket s csakhamar le is csillapítja a fájdalmat. Azután ismét kérdezi.

— Hát szereztél e mára kenyérre valót? — „Igen”. hangzik a válasz.

— S mivel foglalkozik kedves anyád, jó gyermekem?

— Mig egészséges volt, mosónő volt, de már egy hét óta ágyban fekszik, éjszaka a mosásban meghűtötte magát s most nincs ki gondját viselje, mert nekem kenyérkét kell szerezni, hogy éhen ne halljon jó anyám!

— És hol laktok kedves leányom A Pálos-utczában, a szappanygyár mellett.

Erre a férfi egy nagyobb ezüst pénzt csuszatott a leányka kezébe e szavakkal:

— Menj most kicsikém, vigy édes anyádnak vacsorát!

A leányka előbb a pénzdarabra, azután a nemes arcú férfiura tekint, örömkönnnyekkel telnek meg szeméi s meghatottságot eláruló hangon köszönetet mond és sietve eltávozik.

Azonban a férfi azonnal felkel és észrevétlenül a leányka után indul.

A leányka gyors léptekkel halad a városba eléri a templomot, egy percze megáll azután a templom bejáratához lép. A zárt ajtó előtt térdre borul kis kezét összeszeszi s halk hangon imát rebegnek ajkai.

Az őt követő ismeretlen, észrevétlenül az egyik oszlop mögé áll s meghallgatja a jámbor gyermek imáját, mely így hangzik:

— Édes Istenem! hálát adok neked jótéteményedért, melyben ma részesítettél bennünket. Oh segíts meg továbbra is bennünket, hiszen te nagyon jó vagy: Áld meg a mi jótévőnket, ki ma jót tett velünk . . .

Ezután még beteg anyjéért imádkozik a szegény gyermek s csendesen eltávozik. Az ismeretlen férfi lelkületére mély hatással volt az ártatlan leányka belső valláosságáról tanuskodó rövid imája. Arcza meglepedéstől sugárzott, gyors léptekkel hagyá el a helyet s eltűnt a járókelők között.

Másnap már nem kellett a kis Tercsinek elhagyni beteg anyját. A beteg orvost kapott s minden szükségessé el volt látva a szegény család. Az ismeretlen jótévő gondoskodott róluk.

Azóta nem hagyá el őket, folyton mint őrző angyaluk a titok fátyola alatt visel gondot a derék, vallásos lelkületet leánykára, s annak édes anyjára.

KÁLLAY FERENCZ.

Az életből.

— Elbeszélés. —

— Pardon mr. Atkins, értesülve voltam. És miért is ne volna ön itt, ki legjobb szomszédunk!

— Az előbbi társalgásunk után . . . szolt némi zavarral Atkins.

Mary idegenkedve tekintett reá.

— Az előbbi társalgásunk miatt? Nem értem önt, ön nekem egy szerinte hasznos üzleti összeköttetést ajánlott, tudniillik, hogy hajlandó volna ön engem nőül venni, ha hozományom teljesen kitenne kétszáz ezer dollárt.

— Mire miss Vary azt felelte, hogy hozománya esetleg háromszáz ezer dollárra is felmehet, de kétszáz ezernél mindenesetre több lesz.

— Ugyvan. De én még mást is tettem hozzá.

— Hogy csak olyan lérfit fogad el férjül, kinek kerek szám három ezer dollár vagyoni értéke kimutatható. De önnek nincs igaza, miss, a nők nem keresnek, csak elköltik a jövedelmet, míg a férfi, ha szegényebb is, de keres és ez nagyobb tőkét képvisel.

— De nem ingatlan tőkét, nem biztos vagyont. De im újra kezdjük a vitatkozást, mire absolut semmi szükségünk sincs, mert én nem engedek. Tudja mr. Atkins, én tizen-

hat éves koromig nagy szegénységben növekedtem, nem kezdem újra. Mindennap újabb és újabb bukásokat hallok, látok, ettől meg akarom magamat óvni.

— Hiszen miss, járulok én annyira tőkével háztartásunkhoz, a mennyit ön kíván, de hagyjuk benn a tőkét üzletünkben.

— Nem mr. Atkins, nem koczkáztatok semmit, az önöké solid, jóra való üzlet; de a kereskedés esélyeinek mégis csak alá van vetve. Én azt óhajtom, hogy kettőnk vagyona félmilió dollár értékben az Union-Bankban legyen letéve.

— De miss Vary, mit gondol, hiszen az Union-Bank csak kétszázötletet fizet.

— Nos?

— Nos hát akkor honnan fedeznénk háztartásunk költségeit?

— Sajátságos, hát az ön keresményéből, hiszen én önt ügyes üzletembernek ismerem.

— De ha ön kiveszi kezemből az esz-közt, ha hasztalanul heverteti a tőkét.

— Ne vitatkozzunk, mr. Atkins, egyezkedésünk létre nem jöhet, maradjunk tehát a régiiben.

— Hát ön éppen nem szeret engem, miss Vary, szolt az ifjú némi felindulással.

Mary felállt, büszkén kiegyenesedve, csaknem egy fejjel látszott magasabbnak, s arcza oly törhetetlen elszántságot tanúsított — ah; mennyire hasonlított most ahhoz az arcképhez ott a honvédkapitányi egyenruhában.

— Ily nevetséges gyöngeséget, hogy rólam feltegyen mr. Atkins azt nem vártam volna.

Az ifju, bár olyan elvekben növekedett, melyek szerint az emberi élet egyedüli célja a pénzszerzés, mégis, mikor ezt egy szép leány ajakáról hallotta ilyen leplezetlenül, megdöbbsent, szive elszorult, valami kimondhatatlan érzés vett erőt rajta, melynek azonban nem tudott nevet adni, de a melyet nagyon kínosnak tapasztalt.

— Félek miss, hogy ez a nevetséges dolog rajtam megesett, vagy legalább közel állok hozzá, mert ime hajlandó vagyok atyámat és üzlettársát rávenni, hogy az én vagyoni részemmet tegyék folyóvá és helyez-zék el az Union-Bankba.

Mary arcán újra megjelent az előbbi diadalmosoly.

— Csak azon esetben mr. Atkins, ha ön is előnyt talál ez összeköttetésben.

— Előnyt és boldogságot, miss, szolt az ifju a leány kezét ajkaihoz emelve, mondja kérem, mikor beszélhetek ez ügyben mr. Varyval?

— Atyám nagyon beteg, szolt zavarral a leány, mert eszébe jutott, hogy hazaérkezte óta nem ment be atyjához, vele most nem igen lehet értekezni, hanem majd előadom én neki.

— Köszönöm, miss, monda az ifju búcsút véve, holnap majd teszem tiszteletemet.

— Kérem, tessék szabadon jönni tetszése szerint, majd bemutatom önt atyámnak és nővéreimnek, mint vőlegényemet.

Az ifju újra kezét fogott a leánynyal, úgy látszott, mintha szeretett volna melegben búcsuzni el, de Mary oly jég hidegen, oly gögösen köszöntette, hogy Atkins ajkába harapott s lefutva a márvány lépcsőkön füttyentett lovászának, ki azonnal elővezette paripáját.

Atkins rávetette magát a lóra, s visszafordult a tornác felé, hogy majd lovagostórával tiszteleg menyasszonyának, de az már rég eltűnt onnan.

(Folyt. következik.)

A halálra ítelt.

— Elbeszélés V. J.-től. —

(Folytatás)

II.

Az anya elhagyta a szobát, mivel valami házi kötelesség szólította őt. Emil Lotti elé lépett s kezeit megfogva így szólott hozzá: »Lotti anyád érdekében helyeslem azt a mit tenni akarsz, de érzem előre, mily fájdalmas lesz elválnunk tőled. Mi eddig naponként láttuk egymást és beszélünk egymással a mi ha ezután meg nem törénhetik, légy biztos arról, hogy gondolataim mindig nálad fognak időzni. Én elhatároztam magamban az utóbbi időkben, hogy még bensőbb melegséggel fogok ezentúl hozzád vonzódni, mint előbb, mivel a fájdalom ép oly szorosan egyesíti a szíveket, mint a szeretet s azért az elválás nekem kétszeresen nehéznek tűnik fel. S ezentúl bármi jöjjön, az élet minden körülményei között vigasztalódjál azon tudatban, hogy bennem oly őszinte barátot bírsz, kire bármikor biztosan számíthatsz.

Lotti könyvtől ázott szeméit, melyekből a jámbor bízalom sugárzott, kedvesére függaszté, s míg egy gyenge mosoly vonult el ajkán így szólott:

»Tudom azt Emil; tudom azt is, hogy azon lépés a mit most teszek a legkevésbé sem választ el szivedtől. Én szeretlek téged igazán, őszintén. Bizzál abban!«

Emil a kedves leány kezeit ajkához emelte, egy forró csókot lehelt arra, szemében pedig a fájdalom és az öröm könnyüje csillogott.

III.

A megpróbálás.

Ha a gazdagság erény, — a mint igen sok ember a pénzbirást, nagy sőt legnagyobb erénynek tartja — ugy a kereskedő és gyártulajdonos Ranebód valóban erényes volt, mivel szerfelett gazdag volt. Azok azonban, kik az ember értékét annak belső tulajdonai szerint itélik, nem fogják Ranebód ur erényeit dicsérni. Ranebód mintegy ötvenéves lehetett, külső megjelenése azonban igen jeles vala: sötét veres arcza vonásai közönségesek, szeméi igen élénkek valának, nagy fülei ugy el állottak, mintha röplésre készülne; csupaszra borotvált álla és pofája valamint kövér nyaka egy széles és utalatos nyakkendőbe volt bele ékelve; haja pedig hófehér volt, ugy hogy Ranebód csakugyan hasonlított egy czukorral bevont számóczához, amely fehér tányéron van, — a mint őt egy gunyoló igen jellemzően nevezi.

Ranebód másodsor nősült már. Első házasságából született gyermekei Amerikába vándoroltak ki s atyjokkal minden viszonyt megszakítottak; második felesége vagy 20 évvel fiatalabb volt Ranebódnál és feltűnően kövér és lusta volt. Igen, ő nagyon testes volt, és az ugynevezett »Sopha betegség«-ben szenvedett, vagyis nem tett egyebet egész nap, mint egyik szobából a másikba járt-kelt, este pedig színházba vagy valamely thea estélyre sétálgatott. Nem terhelte ő magát a háztartás gondjaival, nem gondolt gyermekeivel, nem férjével. Különös gondja volt azonban a költséges szolgálomelyezetre. Gyermekeit néha fogadta csak, akkor is kimért távolban és ha tiszták valának, férjével pedig egész nap sem váltott egyetlen szót. Egyedül egy lény vala, mely folytonosan közelében tartózkodott s ez egy pompás angóramacska volt, mely kövérség és lustaságban úrnőjéhez teljesen hasonlított, s egy bársonypárnáskán dudolgatott ott a szoba másik szegletében. Ranebód felesége

örömet olvasott regényeket, vagy pedig midőn ezzel terhelti nem akarta magát, társalgónője által olvastatott ilyeneket, mig-nem ő az olvasáson elaludt; vagy pedig zongorán játszatott magának néhány waltzert, mignem az is azon hatást nem tette, mit az olvasás.

Ranebód ellenben reggeltől estig mindig szorgoskodott, ő nem tett mást, mint befutkosta gyárának minden szögletét s a munkásokat mindig nagyobb igyekezetre buzdította. Különös előszeretettel időzött a női dolgozó termekben, majd a téglagyárban, majd meg erdeiben volt látható és jaj volt azon szegény aszszonynak, a ki galyakat mérésztelt ott gyűjteni! Nem volt képes megmenteni semmi a birói büntetéstől, s mint fatolvaj lakolt meg, ha csak fiatal és csinos nem volt. Ranebód a legszorultabb emberből emelkedett gazdaggá; voltak ugyanis emberei, a kik szorult helyzetben valának, különösen parasztok és hozzá fordultak s tőle tisztességes kamatra pénzt kölcsönöztek, — a miért ellenségei őt uzsorásnak nevezték — s ezen üzlete később igen sokra ment. Hogy néhány család az ő keresztény felebaráti szeretetének áldozata lön és kol-dusbosra jutott, hogy ezek átkozták őt, véres könnyet hullatva; mit törődött ő azzal, ő üzlet ember volt.

Nem, ő egy derék és becsületes ember volt a ki őt genialis módon tudta azt, miként kell magát semmiből megszerezni, a ki becsületességére büszke volt és bárkinek nyílt homlokkal szemébe mert nézni, mivel a törvény neki még eddig nem ártott és egyszer midőn egy földművessel — a ki büntelensége által megkárosított a törvény elé állt, Ranebód dáczára a jelenlegi körülményeknek esküvel fogadta, hogy az adosságot nem mondja fel azért mivel a paraszt a részletet le nem fizette.

(Folytatása köv.)

Miről nevezetes az egyes szám?

Irta: Hlosvai Bornemissza Antal.

Egy embert teremtett Isten, s mellé egy nőt. Egy parancsot adott: hogy meg ne sértsék Őt. A teremtés után egy nap volt pihenés; Egy vétek miatt! a kinos száműzetés Minden embernek van: egy őrző anyyala; Mert az egy Istennek, ez volt akarata. Isten az embernek adott csak egy lelket Gyarló testének meg: egy múltó életet. De tiszta lelkének: egy jobb örök létet Három \triangle szegletben egy szem: jelz' Isten-séget.

A földön csak egy nyelv', s egyféle beszéd volt Mig a Babeltornya felépítve nem volt. Egy tál lencse étkére Ezsau eladá Első szülöttségét Jákobnak, és mondá: Meghalok! mit használ első szülöttségem? E' tál lencse táplál, jól esik a nékem. Egy lajtorlát látott Jákob, égig érőt Azon sok anyyalkát, fel és alá menőt. Egy csillag vezette a bölcs királyokat Egy anyyál vitte a bámész pásztorokat Jézusnak jászlához, hogy őt imádhassák. A szent istállóhoz, hogy őtet láthassák. Jézus egy szavára lecsendesülének A tenger hajjai és a vészes szelek. Jézus azt jósolta: egy akol, egy pásztor Lészen a világon: a legboldogabb kor. Egy csókkal árulta el Mesterét Judás, Hogy halált kérhessen: Annás és Kaifás. Jézus Péternek a majorban azt mondta Velem egy órát sem viraszthattok alva. A Jézust elfogó főpapi szolgának Egy fülét levágta: egy hive Jézusnak. Jézust a keresztfán egy vitéz lándzsával

Oldalba szúrta gúnyteljes mondatával. Az egész világ Katholikus népének Az egy Pápa király: főre lelkének. Zöld csüttörtökön csak egy pap mondhat misét Ez nyújtja többinek: az Úrnak szent testjét. Magyar hazánkknak van egy felkent királya Kinek szíven fekszik: a nép boldogsága. Hazánkknak van csak egy: miniszter elnöke, És minden osztálynak: egy, egy ministere Magyarországnak van egy hercegprimása. Minden bandának van egy vezérprimása. A világ térképe egy gömbre festetik Melyről a földrajzi tan magyaráztatik. Egy golyóval dobznak a kuglizó tagok. Egyet a tekéző buzgó tivolisok. Egy golyó gördül a Monaco gépében, Eltet, halált hozhat megálló helyében. Uralkodó herceg! hogy állasz meg egykor Isten színe előtt, a feltámadáskor! Hogy engedsz játszani oly vészes játékot Mely már anynyi emberéletet kioltott. Felelős vagy azért: a sok milliókért Mely kincstáradba foly az átkos játékért Járó adó ezimen; mert annak alapja Vétkes nyereség, vágy! s embertelen czélja. Sokak megbukásán: gazdagsághoz jutni S anynyi szerencsétlent öngyilkossá tenni. Vonj ki egyből: egyet: maradni fog semmi. Egyszer egy az mindég csak egy fog maradni. Földünknek egy napja van és csak egy holdja Keresztény embernek van: egy hités társa Azt mondja a német: egy Isten! egy kabát! Egy lovas le nem győz: egy szuronyos kabát. Egyes fa magában erdőt nem képezhet; Ugy: egy ember nem tesz: vásárt! se többséget.

Egy személyben nincsen: fél, tanu és bíró. Egy magában itél: minden járásbíró. Embernek, állatnak rendesen egy feje Van egy szíve, úgy egy mája és egy lépje. De annyi belek közt van csak egy zsigere. Egy homloka, orra, szája, egy tüdeje. Egy emésztő gyomra, egy hasa, egy háta. Egy ám; de külön alaku koponyája. Csak egyszer vehetjük fel e szentségeket Keresztiséget, bérmálást, egyházi rendet. — Munkáját egy lóval végzi: a talyigás. Egy lovas bérkocsin jön és megy az utas Egy lovon harezol a lovas katonaság. Egy lovon halaliz: a vadász társaság. A lófuttatáskor csak egy ló nyerheti A jutalmat, a mely a célt első éri, Egy lovon vágat a futár szélsebesen. Tüntet egy paripán a dandi hegyesen. A vitéz katona harezol csak egy célért: Éltét áldozza fel: magyar hazájáért! (Folyt. következik.)

Páris és elősdiel.

Irta Bezsilla István.

«Madame la Comtesse de Villetard rersera chez elle le 3 Février...»

Készülünk egy pompás estélyre. Villetard grófné szalonja az egész continens legelőkelőbbjei közé tartozik. A diplomácia színe-java, a hadsereg kitünőbbjei, az irodalom főtényezői, a high life virágai, a tudományok koryphaensai, a művészet hősei és a hölgy világ legelsői — ez mind sűrű tömegekben csoportosul az ünnepelelt urnő körül, és az ő körének leirhatlan varázst, eleganciát és geniálitást kölcsönöznek.

Tíz ót az óra. Beléptünk, meghajtva magunkat, és a selyemtől suhugó grófnő üdvözlése után vonulunk kissé oldalt és észrevétlenül egy ablakfülkében, tekintünk végig egy kissé a társaságokon. — Ott a kandallóra támaszkodik Jules Verne, szerzője a most világhírű természettudományi regényeknek. Jobbra tőle

Grasse báróné csillogtatja, legyezőjét. Hátrább egy angol festőnek hatalmas szakála gondörödi, kinek tájképei már régtől fogva a párizsi festmény tárlatok gyöngyei közé számíttatnak; az a bibor ruhás hölgy Adrián grófné; ama szóke ifju a „Gaulois“ szerkesztőségéhez tartozik; ott Clische áll, itt halad el Daru ur. Mi ismerjük őket, vagy legalább az első tudakozásra többet fogunk megtudni életrajzuktól mint akarnánk. —

De ki az a kis ügyeskedő ur, a ki most egy bon mot-t susog Vilctard grófné felé, mely fölött ez majdnem magán kívül lesz a nevetés őli? A ki most Jules Verne-hez lép és sokatmondó mosolygással nyújtja neki kezét... A ki most a bibor ruhás hölgy előtt a legkifogástalanabban bókol, a ki a „Gaulois“ munkatársának bizalmasan út vállára? Ő úgy viseli magát mintha a család gyermekke lenne;... kérdezzük meg ki az!

— Kérem kedves Cliche, nem lenne szives megmondani ki az a kis ügyeskedő ur?

— Valóban, nem tudom. Egy negyed év óta egyetlen estélyt sem mulaszt itt el. Bizonyára láthatták őt gyakran.

— Kétség kívül, de hogy hívják őt?

— Azt sem tudom. Soha sem törődtem ezzel. Talán Daru ur adhat felvilágosítást.

— Daru, Brac és az ifju a „Gaulois“-tól ugyan ily módon válaszolnak.

Végre egy ötödik halotta egyszer valahol hogy a talányszerű fiatal embernek neve Le... Le... — nem jut most már neki sem eszébe.

— De hát mi ő? Mivel foglalkozik? Mi állása van?

Hm! s vállát vonja! Fekete frakkot visel és fehér kesztyűket... mit akar többet? Finom modora van, tud szellemesen csevegni...

Jámor olvasó! Ha te egyszer egy párizsi salonba lépsz, és találkozol emberrel, a ki ehhez a kis ügyeskedő urhoz hasonlít, egy pillanatilag se tündödjél rajta: Ez a ficzkó egy elősdi!

Az elősdiinek feladta abban áll, hogy magának minden segéd eszköz, minden munka nélkül egy többé kevésbé fényes létet szerezzen.

A dolog természetében fekszik, hogy az elősdi a szó legszorosabb értelmében csak a világvárosok talaján és itt is csak a szigoruan elzárkozott körökben, képes tenyé-zni. A vidék, az ő patriarchalis egyszerűségével sokféle módon akadályozza ennek előjvetelét. A kis város nem tűri meg a problematicus existenciájú egyéneket. Ott akarják tudni, hogy ez vagy az miből él, birtoka van-e neki, vagy becsületes mesterseget üz. A ki egyik vagy másik tekintetben nem tudja magát igazolni, azt kalandornak kiáltják ki: a tisztességes házak elzárkoznak előle és szerencsésének tarthatja ha a felsőbbség ki nem utasítja.

— De másképp van ez Párizsban. Itt senki sem törődik szomszédjának magánügyeivel. Az ember éveket ellakik más-sal egy házban, a nélkül hogy csak a nevét is tudná. Ama nyárspolgári kíváncsiság, mely még, azt is szereti ki-putatolni, mit ebédelt a j-gyző mennyire rug fel a postatitkárné szabó számlája, itt teljességgel ismeretlen. Itt az ember mindig újdonságokat, talányszerűséget, feltűnőt tapasztal s hozzászokik ehhez és úgy találja, hogy leghelyesebb lesz ha

csak a maga ajtója előtt söpör. Itt ütheti tehát fel sátorát az elősdi, és míg a büntető törvénykönyvvel összeütközésbe nem jő, háborítatlanul működhetik. Ha egyik városnegyedben lehetetlené tette magát, a másikban keres vigasztalást, és azután a harmadikban, negyedikben: ő mindenütt arat a hol csak ostoba emberek aratnak és egy pár felesleges frankjuk van.

(Folyt. köv.)

Irodalom.

Esztetikai levél.

— Kalocsay Alán költeményeiről. —

Írta: Lévay Mihály.

Jó ideje, hogy tart az a lázas izgatottság, mely a politika felé irányoz minden figyelmet; a reális élet unalmas, sivár prózajára csábít majdnem mindenkit. Ekkora zürzavarban alig ér rá valaki arra, hogy politikán kívül — csupa időtöltésből — mással is foglalkozzék, s ha mégis akadnak érdeklődők idealisabb eszmék és érzelmek iránt, azok hallgatagon, szorongva várják, micsoda új jelenség bukkan fel a szépirodalomban, a hol kivált manapság minden nagyon lanyhán és vontatottan megy. — Nevezzenek elfogultnak, de már csak bevallom, hogy jó magam is azokkal tartok, kiket inkább tud foglalkoztatni a legkisebb szépirodalmi újdonság, mint akár az Egyetértés egész nyalábra menő legújabb politikai híreinek rovata. Azt hiszem, ezzel okát is adtam annak, miért írok levelet Kalocsay Alán »Mária-lant« című — nemrég megjelent — verskötetéről.

Megvallom, »A lemondás dala« közül annak idején többet nemcsak érdeklődéssel, de élvezettel is olvastam; annál jobban esik hát most — midőn mindegyiket megismertem — ezekről egyet-mást elmondanom.

Ha szemüveges esztetikus volnék, jól össze-vissza hánytam e füzetet, megrostálnám amugy istenigazában s a szépirodalomban magának helyet követelő tehetségnek röviden kiadnám az utat, mert hát még — ifju ember. Az igaz, hogy én is szemüveges ember vagyok, de nem öreg — a mit elfeledtem az előbb említeni, — hanem fiatal; no de azért szeretem az embereket is tisztán tehetségeik szerint mérni. Hát ez okból már csak nem végzek oly röviden ezzel a tartalmas füzetel, még majd szót ejthetne érte a kath. szépirodalom.

Nem mondok nagyot, de azt mégis csak magyarárn kell kifejeznem, hogy az ifjabb nemzedék tagjai közül nagyon sokan ha nem is tehetséggel, de paszszióval markolásszák a lantot. Még ott is, a hol Mária-dalokról van szó, igen sok a dilettans; hangjuk nyomtalanul vesz el, mint csekély víz a homokban. No de azt meglepéssel mondhatjuk, hogy Kalocsay ezek közül nemcsak kimagaslik, de hozzájuk sem mérhető. Megható érzelmeit költői inspirációval, ügyes kézzel tudja kikerekíteni csinos dalokká. S ez az, mi őt nem engedi a verselők sorában maradni, hanem költővé avatja. A lemondás dalaiban saját életének kised képeit festi ügyesen, itt-ott megkapó csoportosítással. Egyszerűség a tartalomban, közvetlenség az előadásban két oly jellemző tulajdonsága, melyek nélkül dalköltővé — a szó tisztább értelmében — senki sem lehet. Az egyéni élet világát kontempláló felfogás kinyomata ott van minden dalában, s ez óvja őt az általános, szétfosló szempontoknak dalba épen nem való bevonásától.

Mindjárt a III-dik dalban rá akadunk arra a kedves hangra, mely visszazeng a mi lelkünkben is. Nemcsak az ő lemondását, de

dalainak minőségét is magyarázza ez a versszak:

»Rég lemondtam a világról
Nem kell nekem senki, senki,
Nem szeret más ugy e földön,
Mint a hogy Te tudsz szeretni.
Egy fohász is — oltárodnál
Mennyi üdvöt ad énnékem,
Szűz Anyám Tenálad óh én
Egy fohászszal is beérem!«

Dalaiból azt olvassuk ki, hogy lemondásban is megfogamzik az öröm, hogy mélyen érző lélek még az elhullott könyek árán is tud boldogságra találni. A mindennapi élet egyszerű, hangtalan folyása, a csillagok és virágok sorsa szól hozzánk sok dalából. Mindez nagyon közönséges és temérdek verselőnek mindennapi gyakorlata, s mégis amint nálunk unalmas, Kalocsaynál nem az. Mintha csak Horáczzal együtt ő is dévajkodni akart volna, eme szavakra reflektálva:

»Ex noto fictum carmen seguar, ut sibi quivis
Speret idem; tudet multum, frustra que labore.«

Azonban elfogultság volna azt mondani, hogy »a lemondás dala« szó sem férhet, annyira sikerültek. Ellenkezőleg; a költő tehetsége sem lenne eléggé méltatva, ha a verseiben felcsillámló fény mellett észre nem vennénk az árnyat is. Ilyen árny Kalocsaynál az, hogy a lírikusok legáltalánosabb hibájába ő is beleesik, sokszor ismétli, variálja egyik-másik eszméjét a helyett, hogy újat mondana. Kivált ahol csillaghoz, csermelyhez meg szomorufűzűhöz hasonlítja életét, ott csupa reminiscenciák között mozog. Azt a bizonyos gondolatot egyik dalból átviszti a másikba, s nem veszi észre, hogy az ő gondolata is egy és ugyanaz marad, ha öt-hatféle képen változtatja is ép úgy, mint az az ember, aki naponként öt-hatféle ruhát venne magára.

Egyenesen ez az oka annak az erőltettségnek, mely több dalának értékét nagyon devalválja. S talán nem alaptalanul gondoljuk, hogy az itt-ott jelentkező keresettség a kifejezésben szintén ebben találja magyarázatát. Mindjárt a II-ik dalban így ír:

»Szent Fiadért örök öröm
A lemondás égi sirja!«

Avatott szem rögtön észreveszi, hogy az utóbbi nem átlátszó kifejezés keresettségre vall. — Ritkán ugyan, de mégis megcsik, hogy a szépen csengő dalsorok döcögős prózára válnak; így:

»Akkor, akkor a Te szíved
Velünk érez, velünk szenved...
— Van-e, van-e valaki
Aki Téged még nem szeret?«

Az esztetika azt tanítja, hogy a forma leglényesebb tényezője a szépnek. Lessing szerint is: »a szép eleme a tartalomban van ugyan, de a hatást a forma eszközli.« Így állván a dolog, a lemondás dalainak külalakját a maga egészében nem lehet ugyan kifogásolnunk, de egy-két apróbb részre épen nem sejteti, hogy Kalocsayval szemben helyes forma érzékű költővel legyen dolgunk. Éfélé szavak és rimek, mint: ajkitokon, lángzón, virágcsa, szomorfüz; volt-világot, cseppig-vérzik, lehajtja imája; — distingvált izlésű költő dalaiban kétszeresen rosszul hangzanak.

Ha jól tudom, Reviczky írja, hogy »halk sóhajok a kis dalok, gyorsan szülemenek.« Talán Kalocsaynál is ép ez a gyorsaság okozza, hogy néhol kevesebb műgondot fordít a külalakra, a mint ezt az idézett példák mutatják. Mindezek azonban oly hibák, melyeken az ő tehetsége könnyen segíthet.

Dalaiban valódi költői lélek árulja el magát. Ügyes, csinos vonásokkal eszményíti azt az életet, mely neki osztályrészül jutott s melynek principiuma: Istenért lemondani a földiekről!

Frissítő.

Biró: Vádlott, mondja meg lakásczimét!

Vádlott: Csak poste-restante tessék írni!

*

Tónika nem akarja bevenni a keserű orvosságot.

— No de idd meg, édesem, szól anyja.

— Nem lehet!

— Mindent lehet, babácskám, csak akarni kell!

— Hát akkor — nem akarom!

*

— Attól tartok, szólt egy zsigori, hogy olyan szegényen fogok meghalni, mint a templom egere!

— És én attól tartok, felelte valaki, hogy úgy él, a hogy nem akarna meghalni.

*

— Látja, szól egy nem épen szerény író ember egy barátjához, ön apjának köszönheti nevét, én — műveimnek. Ön az apja fia, én a műveimé!

— Szegény árva! hangzott a válasz.

*

— Ugy-e nehéz dolog, kérdezték egy ismert költőtől, szép verseket írni?

— Nem, uram, nem nehéz sohasem. Vagy könnyű, vagy — lehetetlen!

*

Nem tudja biztosan. Borzasztó! Nem tudom kisütni, hogy már, még vagy pedig ismét bevagyok-e rugva?

*

— Nagysád, érdeklődik ön a volapük iránt? Ha igen, úgy hajlandó volnék önt arra tanítani.

— Óh, az engem legkevésbé sem érdekel, különösen ha ön tanítja.

— De 10,000 forintom is van a takarékpénztárban.

— Miért nem beszél ön rögtön világnyelven?

Szerkesztői üzenetek.

V. Vác. Hiába forgattuk a könyvet, hasztalan volt minden fáradság.

Főt. Cs. J. Sima. Kérem nem tesz semmit.

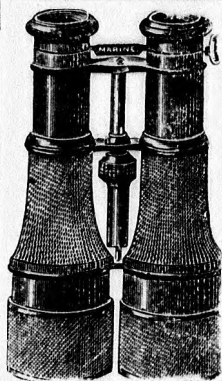
Fleskó A. urnak. Kérjük, ha címét olvashatólag megírni sziveskednék, ami kérését illeti,

szivesen egyezünk bele. A »Rózsa Füzér«-re vonatkozólag Kalocsán főt. Tóth Mike ur fog legjobban értesítést adhatni. A «petit creve» cikket eredetileg Eckstein írta.

Azon tisztelt olvasóinkat, kik lapunkat vissza nem küldötték és az előfizetést még nem küldötték be, kérjük ha eziránt intézkednének, nehogy a lap szétküldése meg akadályoztassék.

Már a napokban lesz szives főtiszteendő Dedek Cs. Lajos ur az intenciót kijelölni.

Szives elnézésért kell kérnünk lapunk szokatlan nagy késedelmeért, melyet nyomdai akadályok, valamint szerkesztőnk távolléte okozott.

Kettős tábori látcsövek,

a tirage rapide és foyer conserve legújabb szerkezettel gyors-használatra, legelőszérűbb műszer katonai használatra frt 15, 20, egész frt 30, — kettős tábori látcsövek régi szerkezet szerint célirányos kiállításokban, frt 8, 10, 12, 15, — szemüvegek tartós foglaltványokban, jól megülő orrcsipeszűk, védszemüvegek, iránytűk, lépésmérők, magasságmérők, légsúlymérők, mérőkerékek, nagyítóüvegek, zsebkörzők, stb. ajánlatnak.

Calderoni és Társától,

Budapest, IV. váci-utca és Deák Ferencz-utca sarkán.

Képes árjegyzékek bérmentve állanak rendelkezésre.

A magyar Jelzálog-Hitelbank

elsőbbbségi kötvényei

drbja 100 frt névértékben, 4% kamatozással.

1887-ben még 2 huzás: egyszer 100,000

és egyszer 50,000 főnyerővel

és számos melléknyerővel.

Legközelebbi huzás f. évi május 15-én.

Ezen elsőbbségi kötvények mindegyike legalább 100 o. é. forinttal visszafizettetik s minden kötvény, habár 100 frt névérték visszafizettetett is, avagy arra már nyeremény esett volna, mégis minden további nyereményhuzásokban ismét játszik, úgy, hogy egy kötvényre több nyeremény eshetik. — A kötvények minden állampénztárnál elfogadtatnak biztosíték vagy bánatpénz gyanánt.

A napi árfolyamon kívül eladjuk ezen kötvényeket

részletfizetésre is

és pedig 15 havi részletre 7 frt 20

krjával összesen 108 forintért. Ily

eladásnál a befizetés tartama alatt a játszás

joga a vevőt illeti, aki a bélyeg- és

postadíjakat is viselni tartozik, a folyó

kamatok pedig minket illetnek.

Magyar leszámítoló- és pénzváltó-bank

Budapest, Dorottya-utca 6., (Wurm-udvar)

RUMBOLD B.

képviselő-választási
cikkek

részletes árjegyzékek
bérmentve küldetnek.

Zászlók

drbja 40 krtól feljebb.

Czim és ozimeifestészetek, zászlók, díszítési cikkek és papirdomborművek gyára

Bpest, IV., muzeum-körút 29.

Főraktár és gyár

VIII., Eszterházy-utca 6. sz. a.

Alapított 1842. évben.

868

Hirdetések felvétetnek

a kiadó-hivatalban

BUDAPEST VIII., Mária-utca 30.